

ELEMENTE DE DEONTOLOGIE MEDICALĂ

Z. Ander

Editura Medicală, București, 1965.

Studiul aprofundat al conferențiarului Z. Ander „Elemente de deontologie medicală” este o carte de mult așteptată. De la încercarea meritorie, făcută în 1948 de către profesorul M. Kernbach, de a aborda într-un studiu de ansamblu problemele eticii și deontologiei medicale socialiste, lucrarea lui Z. Ander este prima mare sinteză în acest domeniu în țara noastră. Prin problematica și bogăția problemelor tratate ea se înscrie ca inovatoare și în coordonatele literaturii deontologice din țările socialiste.

Scopul mărturisit al lucrării, relatat de autor în postfață, este de a „înlesni, ajuta și accelera procesul de formare și dezvoltare a deontologiei medicale socialiste, parte integrantă a ideologiei medicului societății noastre, pe baza unității concepției materialist-dialectice despre lume, a concepției medicale științifice și a conștiinței profesionale socialiste.”

Abordând în spiritul materialismului dialectic morala drept o categorie istorică, autorul insistă asupra faptului că nici etica medicală nu este imuabilă, că în fiecare formație social-istorică profesiunea medicală îmbracă particularități etice speciale social-economic determinate. Autorul insistă în același timp și asupra continuității și independenței relative a ideilor și pe tărîmul eticii medicale.

Prin exemple concludente și bine alese din istoria medicinei, Z. Ander demonstrează legătura strinsă între deontologia medicală și baza economică a societății în care a luat naștere, punînd un accent deosebit pe prezentarea relațiilor sociale ale medicului, a ideologiei corpului medical, a responsabilității juridice și etice în diferitele orînduiri social-istorice. Impresionant prin conținutul și bogăția documentației este capitolul consacrat demascării experiențelor criminale ale medicilor fasciști. Bine venită este galeria de portrete ale medicilor progresiști de-a lungul vremurilor, conturată atît din istoria medicinei universale cît și a celei românești. Considerăm însă că încălcarea principiului cronologiei istorice creează unele confuzii. În același timp, mai ales în capitolul cu privire la medicina imperialismului, rămînem cu impresia că o tratare mai nuanțată a curentelor și a personalităților ar fi fost bine venită.

Partea cea mai originală și cea mai documentată a cărții lui Z. Ander sînt capitolele consacrate deontologiei socialiste. Pe baza unei experiențe personale vaste și a unei argumentații consistente, autorul demonstrează superioritatea deontologiei medicale socialiste. Profundă este analiza făcută problemelor deontologiei medicale în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Edificatoare este ancheta întreprinsă de autor printre studenții anului VI de medicină privind căile și metodele de formare ale conștiinței lor medicale socialiste.

Considerațiile cu privire la rolul ședințelor anatomo-clinice în ridicarea simțului de răspundere al medicului sînt pe deplin judicioase. Foarte instructiv este capitolul consacrat greșelilor de diagnostic din punct de vedere deontologic, capitolul intrunit pe baza unei cauzistici proprii, bogate și concludente. Această parte a cărții este întregită cu unele reflexii privind expertiza medico-judiciară. În mod foarte juste noțiunea responsabilității medicale este extinsă și asupra muncii profilactice, nu numai curative.

Lucrarea conferențiarului *Z. Ander* este o substanțială contribuție la cunoașterea problemelor deontologiei medicale. Execuția tehnică a cărții este meritorie. S-ar fi impus însă din partea tehnoredactorului cărții o unificare a criteriilor în privința indicațiilor bibliografice.

Iosif Spielmann